

Afstemning

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

26) Første behandling af lovforslag nr. L 147:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Betingelser for hjælpeordning).

Af René Skau Björnsson (S) m.fl.

(Fremsat 6/2 2007).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Kl. 20.05

Forhandling

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Med forslaget ønsker forslagsstillerne at ændre på de tre adgangskriterier for hjælpeordningen efter servicelovens § 96, og forslagsstillerne ønsker at ændre »aktivitetsniveau« til »behov«.

Hjælpeordningen startede som forsøg i Århus Kommune i slutningen af 1970'erne som et alternativ til plejehjemspladser for især yngre fysisk handicappede. Betingelserne for hjælpeordningen opstod i denne sammenhæng, og med de tre betingelser om en betydelig funktionsnedsættelse, at borgeren skulle kunne fungere som arbejdsgiver og kravet om et vist aktivitetsniveau fik kommunerne mulighed for at udskille det særlige behov, der skal begrunde, at hjælpen skal gives i form af et kontant tilskud til at ansætte hjælpere.

Det er ofte borgerens udadrettede aktiviteter, der er med til at afgøre, om borgeren har behov for den ganske særlige intensive og fleksible støtte, der er indbygget i hjælpeordningen. Det er jo ikke sådan, at bestemmelsen indeholder en maksimal grænse for hjælp. Hjælpen skal netop udmåles efter behov. Hertil kommer andre muligheder for hjælp.

Med servicelovens gennemførelse var der fokus på, at mennesker med handicap, der ikke var omfattet af hjælpeordningen, kunne have et udækket behov for ledsagelse til aktiviteter uden for hjemmet. Derfor blev ledsageordnin-

gen etableret efter en forsøgsperiode. Ledsageordningen giver mulighed for, at mennesker med handicap, der ikke kan færdes alene uden hjælp, kan få ledsagelse til sociale eller kulturelle aktiviteter uden altid at skulle bede familie eller venner om hjælp.

Samtidig er der gennem årene blevet åbnet andre muligheder for, at borgerne kan modtage et kontant tilskud til hjælp, som de selv kan an tage, f.eks. i servicelovens § 94, hvor borgeren selv kan udpege en person, som kommunen derefter ansætter til at udføre den praktiske eller personlige hjælp, eller i § 95, hvor der er en ret til at få udbetalt et kontant tilskud til hjælp, som borgeren selv ansætter.

Det er ikke for meget at sige, at da hjælpeordningen blev etableret, var den banebrydende. Gennem de seneste år har der imidlertid vist sig forskellige problemer ved den nuværende ordning, f.eks. problemer for brugerne med at kunne håndtere arbejdsgiveransvaret. Vi havde sidste år sagen om uberettiget fyring af en gravid hjælper, som også gav anledning til en del debat her i salen.

Disse sager gjorde, at jeg satte et arbejde i gang med at indhente de norske og svenske erfaringer med hjælpeordninger, bl.a. brugerstyret personlig assistance. Rapporten har vist, at erfaringerne med disse ordninger er meget positive, at det er muligt at sikre en fleksibel ordning, selv om der åbnes mulighed for at overlade arbejdsgiveransvaret og arbejdsgiveropgaverne til andre.

I satspuljeaftalen for i år er der afsat midler til forsøg med mere fleksible hjælpeordninger. Det var hensigten, at disse forsøg skulle løbe fra 2007 til 2009. Nu har jeg imidlertid sendt et brev ud til høring hos satspuljeordførerne for at høre, om man kan være indforstået med, at de afsatte midler til forsøgsordningen i stedet anvendes til en permanent løsning. Med de erfaringer, der er indhentet, synes jeg ikke, at der er behov for, eller at det giver mening at udskyde muligheden for at overlade arbejdsgiveransvaret for de fleste brugere af hjælpeordningen til 2010. Og jeg håber, at ordførerne vil bakke op om, at vi i stedet kan gennemføre en anden ordning hurtigere.

Jeg mener dog, at der er brug for, at vi får set samlet på regelsættet for hjælpeordningen. Mit udgangspunkt er, at det i højere grad er arbejdsgiveransvaret end kravet om et vist aktivitetsniveau, der opleves som værende begrænsende for den enkelte bruger af hjælpeordningen. Derfor ønsker jeg gennem et lovforslag i næste sam-

ling at etablere en mulighed for at skabe en mere fleksibel hjælpeordning, hvor arbejdsgiveransvaret kan overlades til andre. Det er min opfattelse, at vi hermed får en god anledning til at foretage en samlet gennemgang af reglerne om hjælpeordningen, så der kan skabes mere sammenhængende løsninger for borgerne på dette område. I sammenhæng med dette kommende lovforslag vil jeg så også se på mulighederne for at fjerne kravet om et højt aktivitetsniveau.

Så regeringen kan ikke støtte forslaget, men som sagt arbejder vi videre med ændringer af hjælpeordningerne.

(Kort bemærkning).

René Skau Björnsson (S):

Jeg fangede jo lige den sidste linje, som jeg tror jeg skal være glad for. Derfor vil jeg bare have ministeren til at gentage, at i det arbejde, der nu skal pågå, og i forbindelse med de ændringer, som ministeren også lægger op til at der skal ske med hjælpeordningen, skal vi se på kravet om aktivitet i forhold til folk med handicap. Var det rigtigt forstået?

Kl. 20.10

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Det kan jeg bekræfte.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Så siger vi tak til ministeren og går i gang med ordførerrækken. Og den første er hr. Hans Andersen.

Hans Andersen (V):

Socialdemokraterne har stillet et forslag her om at ændre på betingelserne for at blive tilbudt og blive omfattet af hjælpeordningen. Socialdemokraterne foreslår, at man går fra at tage udgangspunkt i aktivitetsniveau til at tage udgangspunkt i behov.

Det er på alle måder et sympatisk forslag. Jeg tror, at vi alle sammen er enige om, at mennesker med nedsat funktionsevne har brug for hjælp til at tage aktivt del i samfundets gøren og laden. Derfor synes vi i Venstre, at man da skal se på det her, men det skal ses i den sammenhæng, at vi kigger på de andre muligheder, der er for at administrere hjælpeordningen; altså, der er jo det her med: Hvordan håndterer vi arbejdsgiveransvaret? Og det er faktisk der, hvor jeg er blevet konfronteret med flest spørgsmål, altså til det her med arbejdsgiveransvaret. Det

står for mig som værende en større barriere end diskussionen, der handler om aktivitetsniveau eller behov.

Som jeg også forstod på socialministeren at hun ville, så vil jeg i hvert fald fra Venstres side bakke op om, at vi ikke afventer lange forsøg med at kigge på Sverige og Norge, men indhenter det, der skal til, for at vi i næste folketings-samling kan få set på at organisere, at man tilbyder, at man som person kan organisere sit arbejdsgiveransvar på en anden måde end i dag. Det kan i hvert fald være med til at nedbryde en af barriererne.

Og så vil jeg da gerne tilkendegive, at vi i den forbindelse, når vi ser på regelsættet som helhed, jo også kan se på: Hvordan håndterer vi det her med aktivitetsniveau kontra behov? Men vi kan ikke i dag stå og give tilsagn om at støtte det konkrete lovforslag.

Jeg skal på De Konservatives vegne sige, at de heller ikke kan støtte lovforslaget, som det ligger.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Tak til ordføreren. Og den næste ordfører er fru Tina Petersen.

Tina Petersen (DF):

Det her er jo et af de mange forslag, som er kommet til her i dag, og som også Dansk Folkeparti synes er ret relevant og et ganske positivt forslag, nemlig forslag til lov om ændring af lov om social service. Forslaget tager udgangspunkt i et meget centralt problem, nemlig hvordan man kan gøre en hjælpeordning mere fleksibel, end den er i dag. Kernen er vel, hvordan vi øger aktivitetsniveauet betydeligt for de handicappede, altså hvordan handicappede bliver mere socialt aktive, end mulighederne åbner for i dag.

Som der står tydeligt i forslaget, så har ministeren tilkendegivet, at hun ikke vil afvise, at der på sigt kan være et behov for en nytænkning i forbindelse med hjælpeordningen, så den måske kan gøres mere fleksibel eller i højere grad kan blive lidt mere fri og der måske bliver større mulighed for frit valg for mennesker med et handicap med hensyn til at vælge forskellige løsningsmodeller.

Fra Dansk Folkepartis side skal der ikke herske nogen tvivl om, at vi tager det her spørgsmål meget alvorligt, og at vi selvfølgelig håber på, at ministeren, som hun også har tilkendegivet, vil arbejde for en bedre løsning på området. Så vores opfordring vil være, at ministeren nu får be-

lyst det her område tilstrækkeligt og så eventuelt kommer med en model eller et forslag til, hvordan vi kan tilgodese de handicappede på området bedre end set hidtil.

Dansk Folkeparti synes, at forslaget peger i den rigtige retning, men kan ikke støtte forslaget. Vi synes også, at der er nogle ting, der mangler at blive belyst, og som vi så også vil afvente at ministeren kommer med.

Kl. 20.15

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Tak til ordføreren. Og den næste ordfører er hr. Martin Lidegaard.

Martin Lidegaard (RV):

Også her har Socialdemokraterne fat i et helt relevant tema, som vi jo har haft lejlighed til at behandle før. Jeg synes da, at det lyder fornuftigt at kigge på hele ordningen, som socialministeren også lægger op til.

Dog vil jeg sige, at jeg tror, at socialministeren har fat i to lidt forskellige ting, for jeg tror, at den problematik, som handler om aktivitetsniveau, for mange mennesker med et handicap bunder i, at de oplever en utrolig forskellig praksis fra kommune til kommune; altså, det er nærmest afhængigt af, hvilken kommune man bor i, om man kan få tilkendt den her ydelse eller ej, og hvordan kommunen tolker det aktivitetsniveau. Det er en problemstilling, som jeg tror det er helt rigtigt set at vi skal have kig på.

Når så socialministeren nævner arbejdsgiveransvaret som det, der er konklusionen på den undersøgelse, vi netop har fået fra Norge og Sverige, og som det, der er svært for folk med handicap tit at kunne administrere, altså at man faktisk kan få en større målgruppe for ordningen, hvis man på en eller anden måde kan ordne det med arbejdsgiveransvaret, tror jeg også det er en rigtig pointe. Det er bare en helt anden pointe end den med aktivitetsniveauet, som mest handler om, at der er meget forskellig praksis i de forskellige kommuner, og derfor føler folk med et handicap en ret stor usikkerhed, med hensyn til hvad deres retskrav egentlig er.

Så selv om det er forskellige problemstillinger, er begge dele meget relevante at behandle, og vi ser frem til at forhandle om dem. Vi vil være positive over for at ændre begge dele.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Tak. Og den næste ordfører er fru Pernille Frahm.

Pernille Frahm (SF):

Jeg skal heller ikke gøre det her langt overhovedet, men bare sige igen, at det er et forslag, som vi sådan set selv kunne have stillet, og at vi er meget glade for, at det bliver stillet fra Socialdemokraternes side. Vi vil give det vores fulde støtte. Vi håber ikke, at det tager for lang tid med ministerens overvejelser, men det lød, som om der faktisk er noget i gang i Socialministeriet – og socialministeren går og nikker dernede i salen, så det må man jo tage som en bekræftelse.

Tak for ordet.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Så er det ordfører for forslagsstillerne, hr. René Skau Björnsson.

René Skau Björnsson (S):

Det er jo en fantastisk dag. Jeg synes, det er rigtig godt. Jeg er glad for, at der er bred opbakning her i Tinget til, at det skal være – sådan som jeg hører det – den enkeltes behov, som er styrende for, om man kan få tilskud til hjælpere efter § 96 i serviceloven. Som det er i dag, er aktivitetsniveauet jo et kriterium for tildeling af hjælp, og vi mener, at det i stedet for skal være behovet, som skal være styrende for, hvornår man kan få hjælp. I den forbindelse skal aktivitetsniveauet selvfølgelig inddrages, i forhold til hvor meget hjælp man så kan blive tildelt, for laver man mere, jamen så har man også et større behov for hjælp.

Den nuværende bestemmelse om aktivitetsniveau medfører i praksis en række problemer. Der er flere eksempler på det. Jeg kender til et konkret eksempel med en kvinde med ALS, som har mistet sin hjælpeordning, fordi hun har haft et dalende aktivitetsniveau. I stedet får hun så hjælp efter en anden paragraf, hjælp, som hun kun kan få i hjemmet, og hun får ledsagelse ud af hjemmet 15 timer om måneden. Problemet er bare, at hun i forbindelse med sin sygdom, ALS, får behandling uden for sit hjem i 25 timer om måneden, og at hun ikke må bruge den hjælp, hun har i hjemmet, til det. Og 15 timer er jo ikke nok til at dække de 25 timers behov, hun har, og der bliver heller ikke noget tilovers til ledsagelse i forbindelse med besøg hos venner eller teaterbesøg, eller hvad der ellers kan være. Der er mange eksempler; det her er bare et af de absurde, der findes.

Også til det her lovforslag har DSI lavet et hørings svar, hvor de glæder sig over indholdet i forslaget. De gør opmærksom på, at flere får af-

slag på hjælpeordninger, fordi kommunerne har vurderet, at deres aktivitetsniveau ikke er højt nok. Jeg er enig med DSI i, at lovgivningens aktivitetsbegreb bliver et problem, fordi det ikke er særligt klart defineret. Hjælpeordningens formål er, at personer med betydelig og varig funktionsnedsættelse kan leve så almindeligt som muligt. Forslaget her vil give mulighed for større selvvalg og flere frihedsgrader for den enkelte, uden at det vil koste noget.

Alt i alt sikrer vi, at de borgere, der har brug for hjælp, får hjælp, og vi giver modtagere af hjælp efter serviceloven bedre mulighed for at leve et mere selvstændigt liv.

Så sluttelig vil jeg bare takke for alle de gode ord. Ministeren vil se på forslaget, Venstre og De Konservative kaldte forslaget sympatisk, Dansk Folkeparti sagde, at det peger i den rigtige retning, SF, at de kunne have stillet det selv, og De Radikale var positive, så det ser ud til, at vi får lavet nogle gode ændringer på det her område også. Tak for det.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Kl. 20.20

Den sidste sag på dagsordenen var:

27) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 83:

Forslag til folketingsbeslutning om dækning af handicappedes merudgift ved at have handicapbørn i eget hjem.

Af René Skau Björnsson (S) m.fl.
(Fremsat 6/2 2007).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Med dette forslag ønsker forslagsstillerne, at der skal skabes mulighed for, at handicappede kan få dækket merudgifter ved at have handicapbørn i eget hjem i lighed med de muligheder, personer med hjælpeordninger har i dag. De udgifter, der nævnes i forslaget, er f.eks. ekstraudgifter til vand, varme, el, toiletpapir og sæbe.

Det er rigtigt, at brugere af hjælperordning har mulighed for at få dækket de merudgifter, der er forbundet med ordningen, men vores gældende vejlednings punkt 52 omfatter særligt de udadrettede aktiviteter, som f.eks. ekstra billetter. Men sagen er jo, at der er flere muligheder for at få dækket merudgifter i andre sammenhænge. Mennesker med handicap, der ikke kan færdes alene, og som ikke har en hjælperordning, har mulighed for at få ledsagelse til de udadrettede aktiviteter. Her er der også adgang til at få ekstraudgifter til f.eks. entré dækket efter servicelovens § 97.

Det er rigtigt, at personer med hjælpeordninger desuden har en særlig adgang til at få dækket merudgifter efter servicelovens § 100, men denne adgang gælder jo også andre og herunder også de personer, der modtager førtidspension efter den 1. januar 2003. Bistands- og plejetillæggene er derimod en mulighed for de førtidspensionister, der modtog pension før den 1. januar 2003. Disse tillæg skal også dække de udgifter, som normalt er forbundet med den fornødne personlige bistand, og udgifterne skal ikke dokumenteres af borgeren. Det er derfor min opfattelse, at de eksisterende regelsæt giver muligheder for at dække en række merudgifter.

Endelig er der jo en stor gruppe mennesker, som har omfattende behov for både praktisk og personlig hjælp og pleje, som bor i botilbud, på plejehjem eller i en plejebolig, og jeg vil mene, at merudgifterne ved hjælpen her som udgangspunkt må falde under bagatelgrænsen.

Det samme vil ofte gøre sig gældende i andre tilfælde, hvor der er tale om omfattende behov for praktisk og personlig hjælp. Ydes hjælpen som et kontant tilskud efter § 95, er det tit en pårørende, der yder hjælpen. Hvis den pårørende i forvejen er medlem af husstanden, har jeg svært ved at se, at der kan være tale om merudgifter hverken til varme, toiletpapir eller sæbe.

Så jeg har på denne baggrund svært ved at se, hvor omfattende problemet er, og hvor mål-